

Kaj je gnoza?

Z gnozo povezujemo religiozno znanje, iskanje božanskega védenja. Vendar moramo odgovor na vprašanje, kaj pomeni izkusiti gnozo v lastnem bitju, v sebi, poiskati pri samem izviru gnoze.

Evropska intelektualna zgodovina umešča gnozo in gnostike v zgodnje krščanstvo. A gnostiki, katerih spisi še po dolgih stoletjih prevzemajo ljudi, živijo v vseh časih. Gnoza, božansko védenje, je brezčasna; je sila, ki nagovarja slehernika, ne glede na njegovo versko prepričanje ali kulturno tradicijo.

Beseda gnosis je grška in pomeni svetlobo védenja, znanja. Katero védenje imajo gnostiki, po kateri duhovni poti hodijo, pa je redko znano. Gnozo lahko izkuša le človek, ki se v svojem srcu neposredno poveže z njo. Gnoza ga spremeni in ni več ni takšen, kakršen je bil.

Dolga stoletja smo zgodovino zgodnjih krščanskih gnostikov poznali le iz inkvizicijskih spisov katoliške cerkve. Pozornost javnosti se je ponovno zganila leta 1945, ko so v egiptovskem Nag Hammadiju našli izvirne gnostične spise in jih objavili. Odslej se je število objav o gnosticizmu stalno večalo.

Iz starodavnih spisov veje silna moč Duha

Prav govori starodavni spisi jezik, ki se bralcu težka razkrije in ga težko razvozla, ne gre za zapleten stroj idej. Kdor stare gnostične zapise proučuje le intelektualno, seveda težko razume in povzame njihovo duhovno sporočilo. Toda onkraj besed je moč, silni dih, ki seže v najgloblje ravni bralčevega uma. In če bralec odpre tudi svoje srce, intuicijo, če verjame, lahko zazna dih Boga.

Eden najslavnejših gnostičnih tekstov je Misterij Pistis Sofije. Ta gnostični spis je poleg drugih objavil in jih iskalcem Duha razložil Jan van Rijckenborgh, nizozemski rožni križar in soustanovitelj šole Lectorium Rosicrucianum. Že sam naslov natančno pojasni naravo gnoze, ki je nerazdružljivo zlitje med vero (Pistis, ?????) in modrostjo (Sophia, ?????).

Gnoza je sevanje, duhovna luč. Nahaja se v ozračju, zapisana je v gnostičnih tekstih. Človeka želi prebuditi in ga izzvati. Iskalcem notranjega védenja omogoča – posebej v prihajajoči dobi vodnarja – odkriti notranji gnostični žar in nadaljevati delo v njeni luči.

Duhovno jedro v človeškem srcu

Gnoza je absolutno védenje. Odraža se v božanskem bitju Sebstvu. Gnostično védenje se ne nanaša na človekove umstvene sposobnosti, ne na njegova čustva ali religijo. Ne moremo ga zapisati, nihče ga ne more poučevati, študi veliko spisov resnično pričuje o gnozi. Posrednica med človekom in gnozo je lahko le gnoza sama!

Razkrije se sleherniku, ki hodi notranjo pot. Ne moremo je razumeti ali ji slediti z močjo svojega uma, kajti gnostično sevanje se človeka dotika v srcu. Tam, kjer se nahaja osrednje duhovno jedro, duhovna iskra, notranje, nesmrtno počelo vsakega človeškega bitja. Duhovna iskra ne domuje v smrtnem svetu, temveč izvira iz sveta večnosti, iz božanskega

podrožja, od koder seva tudi gnoza. Sevanje gnoze zato nagovarja duhovno iskro, vrtnico srca, kot pravijo rožni križarji.

Osvoboditev duše

Kdor zazna dotik gnostižnega sevanja v svoji vrtnici srca, komur se prebudi duhovna iskra v srcu, doživi pretresljivo izkušnjo. In če nato dopusti, da se v njem odvije notranji proces in je nanj pozoren, stoji pred odkritjem novega notranjega sveta. Gnostižno sevanje sproži proces samozavedanja: spoznanje, od kod človek prihaja in katera je njegova prava poklicanost. Gnoza ga vodi k duhovnemu znanju iz prve roke.

Vrtnica srca začne kot vir svetlobe razširjati gnostižno sevanje po krvnem sistemu; v glavi se prebudijo nove miselne zmognosti, um in srce se združita in romarska pot svetlobe po človeškem telesu se lahko začne.

V tem procesu se človek popolnoma spremeni. Osvobodi se notranjih ovir, utvar in omejitev, ki ločujejo njegovo notranje jedro od svetlobe Duha. S prejetjem svetlobne hrane dobiva vrtnica moči, da se polagoma lahko osvobodi iz spon materije. Pot jo vodi dalje, v povezavo z božanskim duhom.

Tihost v Bogu

Pravi gnostik ima do življenja nov, pozitiven odnos, saj zaznava resnižno prisotnost duhovne iskre. Zaveda se drugega v sebi, ve, da sam prihaja iz večnosti in se vanjo želi vrniti. Resnižni gnostik posveti vse svoje življenje drugemu in mu služi na njegovi poti v večnost.

Mir in tišina srca ter glave sta dva od najpomembnejših pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da postane gnoza človekova spremljevalka na njegovi poti proti domu. Ne gre za tišino, doseženo pri sproščanju po napornem delovnem dnevu, ampak za popolno uglašeno z Bogom, za sogibanje v božanskem življenju. Človek, ki živi iz moči večnosti, je notranje umirjen. Je tih in miren, saj je združen z drugim.

V vseh časih so gnostiki pričevali o notranjem miru. Iskalcem so skušali pokazati gnostižno pot razodevanja. Med njimi so bili: čevljar in filozof Jacob Boehme, pisatelj in teolog Johann Valentin Andreae ter ustanovitelj šole Lectorium Rosicrucianum Jan van Rijckenborg.

Source:

<https://www.lectorium.si/sl/artikel/kaj-je-gnoza>